

ÖBSAH

ÜVOD K 6. SVAZKU METODIKY RACIONALIZACE PRÁCE . . .	7
1. CHARAKTERISTIKA A KLASIFIKACE PRÁCE TECHNICKO- HOSPODÁŘSKÝCH PRACOVNÍKŮ — význam a hlavní tendence racionalizace jejich práce	9
1.1. Charakteristické rysy technickohospodářských pracovníků	9
1.2. Třídění podnikových činností	10
1.3. Klasifikace technickohospodářských funkcí	11
1.4. Kritéria pro klasifikaci práce technickohospodářských pracovníků	12
1.5. Význam, podstata a potřeba racionalizace práce	15
1.6. Hlavní směry racionalizace	19
2. DIAGNOSTIKOVÁNÍ, METODY A TECHNIKY PRACOVNÍCH STUDIÍ	23
2.1. Diagnostikování	23
2.2. Pracovní studie	24
2.2.1. Podstata a progresivní tendence pracovních studií	24
2.2.2. Vybrané metody pracovních studií	27
I. Snímky pracovního dne	27
II. Snímky operací	32
III. Grafické metody uplatňované při pracovních studiích	33
IV. Metody a techniky pracovních studií umožňující respektovat i ergonomické aspekty	38
V. Soubory otázek a zásad	41
VI. Funkční rozbor administrativně správních funkcí	44
VII. Hodnotová analýza	48
VIII. Profesiografie	50
2.3. Hodnocení problémů k řešení	53
3. ŘEŠENÍ DÍLČÍCH ZADANÝCH (RACIONALIZACE VYBRA- NÝCH) PROBLÉMU	67
3.1. Racionální organizace pracovního procesu a racionální metody práce	67
3.1.1. Racionalizace pracovních funkcí	67
I. Podstata, význam a druhy pracovních funkcí	67
II. Plánování pracovních funkcí a míst	67
III. Tvorba a popisy pracovních funkcí	68
IV. Kumulace pracovních funkcí	75
V. Obsazování a zastupování pracovních funkcí	75
VI. Odevzdání a přebírání pracovních funkcí	76
3.1.2. Racionalizace organizačních norem	76
I. Podstata, druhy a význam organizačních norem	76
II. Metodika a technika tvorby organizačních norem	79
III. Rozšiřování organizačních norem	79

	IV. Aplikace organizačních norem	80
	V. Organizační příručky	81
3.1.3.	Pracovní postupy	82
	I. Podstata, druhy a význam pracovních postupů	82
	II. Průzkum dosavadního stavu	83
	III. Sestavení nového pracovního postupu a jeho realizace	83
	IV. Příklad použití pracovního postupu v tvůrčí duševní práci	84
	V. Formuláře	88
3.1.4.	Rozhodování a pracovní úkoly	88
	I. Rozhodování	88
	II. Rozhodovací pravomoc	88
	III. Pracovní úkoly	90
	IV. Fáze rozhodovacího procesu	90
	V. Metody rozhodování	91
	VI. Přenos rozhodnutí	91
	VII. Postup realizace rozhodnutí	92
	VIII. Evidence a kontrola plnění rozhodnutí	92
	IX. Rozbory realizovaných rozhodnutí	93
	X. Programování rozhodovacích procesů	94
3.1.5.	Pracovní metody v řídicí a správní praxi	95
	I. Druhy metod	95
	II. Pracovní návyky	96
	III. Zvědečtění pracovních metod	97
3.2.	Racionalizace informačního systému a písemného styku	97
3.2.1.	Informace	97
	I. O informacích všeobecně	97
	II. Informace a technickohospodářský pracovník	98
	III. Druhy informační činnosti	99
	IV. Informační prameny	99
	V. Informační proces a vlastnosti informací	101
	VI. Informační systavy a jejich racionalizace	103
	VII. Racionální způsob příjmu informací	104
3.2.2.	Racionální evidence, oběh a zpracování informačních materiálů	106
	I. Písemnosti	106
	II. Materiál literární povahy	106
	III. Ostatní nositele informací	109
	IV. Rešerše a studijní zprávy	110
3.2.3.	Písemnosti v práci technickohospodářského pracovníka	111
	I. Podnikové dopisy	111
	II. Zprávy a hlášení	111
	III. Vyřizování písemností	112
	IV. Šetření papírem	112
	V. Osobní dopisy	113
	VI. Manipulace s písemnostmi, jejich podepisování a zakládání	114
	VII. Přehled některých norem pro administrativu	116
	VIII. Ukázky některých pomůcek k zakládání (prostředků k zakládání) písemností	117
3.3.	Racionální řešení pracoviště technickohospodářského pracovníka a jeho vybavení	118
3.3.1.	Základní dispozice pro racionální úpravu místnosti	121

3.3.2. Základní podmínky pro racionální řešení pracovišť z ergonomického aspektu	123
3.3.3. Racionální věcné vybavení (nábytek a doplňky)	130
3.3.4. Uplatnění metody pohybových normativů při řešení a vybavení pracoviště.	137
3.3.5. Organizační technické pracovní pomůcky technickohospodářských pracovníků	137
3.3.6. Ukázky některých účinných drobných pomůcek pro racionalizaci práce technickohospodářských pracovníků	141
3.4. Normování a hodnocení práce technickohospodářských pracovníků	147
3.4.1. Všeobecná charakteristika metodiky normování práce technickohospodářských pracovníků	150
3.4.2. Metody normování práce	151
I. Metody založené na studiu spotřeby práce	152
II. Metody založené na statistické analýze počtu pracovníků	153
3.4.3. Druhy pracovních norem	155
I. Normy pracovních postupů.	156
II. Normy spotřeby práce	156
III. Normy struktury spotřeby pracovního času	160
3.4.4. Ekonomická efektivnost normování práce technickohospodářských pracovníků	161
4. ZAVÁDĚNÍ A KONTROLA RACIONALIZAČNÍCH OPATŘENÍ	162
4.1. Výběr optimálního řešení	162
4.2. Sestavení projektu realizace.	163
4.3. Realizace změn	165
4.4. Hodnocení důsledků racionalizačních změn	168
4.5. Řešení korektivních změn a kontrola racionalizačního opatření	170
4.6. Závěry kapitoly	170
ZÁVĚR	173
DOSLOV.	174
TERMINOLOGICKÉ POZNÁMKY	175
BIBLIOGRAFIE	180